′GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SÈ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 190. Lunĭ, Marţĭ 27 Augustŭ (8 Septemvre). 1885.

Braşovŭ, 26 Augustŭ (7 Sept.) 1885.

Conflictulŭ între Germania şi Spania pentru insulele Caroline s'a înăspritŭ în modŭ neaşteptatŭ aşa de multŭ, încâtŭ anevoiă se va mai puté aplana pe cale pacînică.

O nespusă iritaţiune a cuprinsŭ pe toţĭ Spaniolii când au aflatŭ de brusca şi necruţătórea purtare a Germaniei, care s'a grăbitŭ a proclamá ocupaţiunea formală a insulei Yap, dinaintea nasului comandantului corabiei de rĕsboiu spaniole, care sosise mai înainte acolo.

In urma acestei faime poporulŭ din Madridŭ a bombardatŭ cu petrii palatulŭ ambasadei germane şi a sfêrticatŭ stindardulŭ germanŭ strigândŭ: „Mórte Germanilorŭ!" „Trăiască Spania!" Insemnele germane au fost arse în publicŭ înaintea Purtei del Sol. Asemenĭ manifestaţiunĭ anti-germane se mai făcură în aceeaşĭ ḍi în 26 de oraşe spaniole.

Cine ar fi credutŭ, că amiciţia germano-spaniolă de curêndŭ legată prin visita regelui Alfonso la Berlin şi prin contra-visita prinţului de corónă germanŭ la Madrid, se va sferşi aşa de curêndŭ? Cine ar fi credutŭ că „Ulanulŭ prusianŭ," care a fostŭ flueratŭ in Paris, sĕ fiă constrînsŭ a alege aḍi între tronulŭ sĕu spaniolŭ şi între declararea de rĕsboiu Germaniei?

Căcĭ în adevĕrŭ, situaţiunea a devenitŭ aşa de acută încâtŭ regele Alfonso numai printr'o energică acţiune în contra planurilorŭ de cucerire ale Germaniei póte sĕ-şĭ salveze tronulŭ.

Celŭ d'ântâiu pasŭ s'a şi făcutŭ, fiindŭ destituiţĭ comandanţii corabiei spaniole, care a suferitŭ ca corabia germană sĕ ocupe insula „Yap" înălţândŭ bandiera germană, în sensulŭ stipulaţiunilorŭ conferenţei Congului, şi primindŭ alte trei fregate de rĕsboiu spaniole ordinulŭ de a goní pe Germanĭ de pe acea insulă.

Póte că pre când scriemŭ aceste a şi fostŭ rechematŭ ambasadorulŭ spaniolŭ dela Berlinŭ. Ni se pare că principele Bismarck n'a calculatŭ că Spaniolii îşĭ vorŭ perde răbdarea aşa curêndŭ şi că vorŭ da cursŭ liberŭ urei celei mai fanatice în contra Germanilorŭ. Nu scimŭ, cum va eşi cancelarulŭ germanŭ din acéstă încurcătură.

Importantă este în aceste momente atitudinea Francesilorŭ. Ei observă o prudentă reservă şi se mărginescŭ numai a declará prin foi, că simpatiele lorŭ suntŭ pentru causa spaniolă.

Scimŭ că rĕsbolulŭ dela 1870—1 a isvorîtŭ totŭ dintr'o certă spaniólă. Óre sĕ fiă scrisŭ în stele ca o causă spaniolă sĕ pricinuéscă şi de astădată unŭ mare rĕsboiu, tocmai când asigurările de pace îşĭ ajunseră culmea lorŭ?

CONFLICTULŬ DINTRE GERMANIA ŞI SPANIA.

Iritaţiunea Spaniolilorŭ în contra Germaniei cresce mereu şi ameninţă a deveni fórte seriósă situaţiunea. Demonstraţiunile în contra Germaniei pentru ocuparea insulelorŭ Caroline nu numai că nu iau sfêrşitŭ, dér devinŭ totŭ mai vehemente.

O telegramă din Madrid dela 4 Septemvre, mieḍulŭ nopţii, spune: Poporaţiunea este în mare fierbere. O *mare mulţime de poporŭ năvăli séra asupra palatului ambasadei germane, sparse ferestrile şi rupse bandiera germană în bucăţĭ.* După aceea *mulţimea* se duse înaintea palatului ministrului-preşedinte *şi cerù ca imediatŭ sĕ se declare rĕsboiu Germaniei.*

O telegramă dela 5 Septemvre, meḍulŭ nopţii, ḍice: *Agitaţiunea cresce.* Vr'o 6000 de persóne cutrieră cu stindardulŭ spaniolŭ stradele. Inaintea casei reuniunei militare şi a ateneului se audŭ strigăte: »*Mórte Germanilorŭ! Trăiască Spania!*" Se asigură că are sĕ se înfiinţeze unŭ ministerŭ alŭ apĕrării naţionale.

O altă telegramă totŭ dela 5 Septemvre, înainte de amédḍi, comunică: Mulţimea poporului arse în *publicŭ* înaintea Puertei del Sol *insemnele germane* rupte de pe palatulŭ ambasadei germane şi prăjina bandierei între strigătele: „Josŭ cu Germania!« Manifestanţii voiră apoi sĕ felicite pe generalulŭ *Salamanca*, dar era absentŭ. Mai mulţĭ generalĭ au conferitŭ cu ministrulŭ-preşedinte Canovas. Pentru strigăte revoltătóre s'au arestatŭ 60 de persóne. Puterea armată a primitŭ ordinŭ sĕ suprime tumultulŭ. După ce trupele au ocupatŭ Puerta del Sol şi stradele învecinate, mulţimea se împrăstiă puţinŭ câte puţinŭ strigândŭ: »Trăiască armata!«

Totŭ cu data de 5 Septemvre se telegrafiază: Miniştrii au comunicatŭ regelui, care se află în La Granja, prin telefonŭ, telegrama sosită din insulele Filipine. Regele va presida mâne unŭ consiliu de cabinetŭ. *Ambasadorulŭ germanŭ,* contele *Solms, a fostŭ condusŭ* aḍi diminéţă, venindŭ dela La Granja, *cu puternică escortă la ambasadă*; nu s'a făcutŭ nicĭ o demonstraţiune. Oficerii celorŭ trei vapóre spaniole, carĭ au părăsitŭ insula Yap, au fostŭ destituiţĭ.

O telegramă din Berlin dela 5 Septemvre comunică: Scirile despre ruperea şi arderea insemnelorŭ germane dela ambasada germană din Madrid de către poporulŭ revoltatŭ au ajunsŭ în Berlin prin Londra şi numai mai târḍiu prin telegrame directe. Ocuparea insulei Carolinice Yap s'a făcutŭ astfelŭ, că pe când corabia de rĕsboiu spaniolă »Manila« voia sĕ ocupe insula, îi preveni corabia germană ocupândŭ insula în numele Germaniei şi înălţândŭ bandiera germană. — *In 26 de oraşe ale Spaniei s'au făcutŭ manifestaţiunĭ anti-germane.*

O altă telegramă din Berlin totŭ dela 5 Septemvre comunică: Scirile din Madrid despre marea iritaţiune ce domnesce acolo şi despre insultarea bandierei germane a schimbatŭ cu totulŭ situaţiunea. *Aci încă se consideră ca neputinciósă resolvarea cestiunei* insulelorŭ Caroline *printr'unŭ tribunalŭ de arbitri,* abstragêndŭ de aceea că Spania a respinsŭ cu totulŭ aşa ceva cu motivarea, că acésta ar involva o afirmare că e îndoiosŭ dreptul Spaniei asupra insulelorŭ. Totodată aci bate fórte tare la ochĭ reserva pressei din Paris şi se esplică prin aceea, că Francesii presimtŭ, că pentru cancelarulŭ e vorba în cestiunea Carolinelorŭ póte de mai multŭ decâtŭ numai de acestea, şi că de aceea n'ar fi bine sĕ svêrcolescă foculŭ. »Kreuzzeitung« publică o corespondenţă din Madrid, care cuprinde resultatele consiliului de ministri spaniolĭ de erĭ în următórele: Spania trebue sĕ considere ocupaţiunea germană ca casus belli; guvernul nu póte ceda, deórece s'ar pune în joc interesele monarchiei şi o *cedare ar pregăti o conjuraţiune, care ar periclita monarchia.* Ambasadorulŭ germanŭ Solms sĕ se fi exprimatŭ, că dacă oficerii spaniolĭ în adevĕrŭ îşĭ trimitŭ îndĕrĕtŭ ordinele germane, fără a atribui afacerei o importanţă esagerată, elŭ va cere esplicărĭ dela guvernulŭ spaniolŭ.

„République Française" ḍice, că diferinţele germano-spaniole nu atingŭ nicidecum interesele Franciei. *Opiniunea publică a Francici şi-a doveditŭ simpatiele ei pentru simţibilitatea Spaniei,* dar a evitatŭ totŭ ce putea ingreuia o certă internaţională. In conglasuire cu Europa, Francia doresce o grabnică şi pacînică resolvare a conflictului. »Paris« ḍice, că Francia n'are nicĭ unŭ motivŭ de a se amesteca în conflictŭ şi că trebue sĕ-şĭ aducă aminte de anulŭ 1870. Celelalte ḍiare se esprimă în acelaşĭ sensŭ.

Fostulŭ ministru-preşedinte spaniolŭ *Salmeron* ḍise către unŭ redactorŭ dela „Ligue:« »Drepturile nóstre asupra Carolinelorŭ suntŭ necontestatŭ. *Regele e perdutŭ, décă acceptézá unŭ tribunalŭ de arbitri.* Nicĭ unŭ Spaniolŭ nu-i va urma pe acestŭ terenŭ."

—

Perchisiţiunĭ domiciliare şi arestărĭ.

Primimŭ scirea, că din incidentulŭ proclamaţiei pretinse „irredentiste", ce se ḍice, că s'a trimisŭ şi la adresa mai multorŭ persóne române din diferite localităţĭ cu poşta, închisă în plicŭ, se facŭ, mai alesŭ în comitatulŭ Albei inferióre şi în alŭ Uniădórei, perchisiţiunĭ domiciliare şi aceia la carĭ se află esemplare din acéstă proclamaţiă se arestézá.

Deórece s'a constatatŭ, că faimósa proclamaţiă anonimă a fostŭ adresată la o mulţime de Ungurĭ, în frunte cu d-lŭ ministru-preşedinte, ar urmá logicŭ, ca şi la aceştia sĕ se facă cercetărĭ şi aceia la carĭ se află câte unŭ esemplarŭ sĕ fiă arestaţĭ.

Căcĭ cine ne póte garantá, că nu este chiar unŭ Ungurŭ acela, care a rĕspânditŭ proclamaţia?

Fiă însĕ acelŭ nesocotitŭ şi temerarŭ omŭ Ungurŭ orĭ Românŭ, în orĭ şi ce casŭ este o absurditate din cele mai marĭ, ca, după ce se scie, că proclamaţia a fostŭ espedată cu poşta la cele mai diferite persóne dintr'unŭ oraşŭ órecare esiernŭ, aceste persóne sĕ fiă trase la rĕspundere. Inţelegemŭ că se caută din partea autorităţii esemplarele rĕspândite ca sĕ se nimicéscă, nu înţelegemŭ însĕ cum se potŭ urmărí adresaţii fără de nicĭ unŭ temeiu, numai pentru că au primitŭ o hârtiă cu poşta.

Negreşitŭ că celŭ ce a espedatŭ proclamaţia s'a folositŭ de vr'o carte de adrese séu de vr'unŭ şematismŭ. De când, pentru Dumneḍĕu, pacînicii locuitorĭ suntŭ culpabilĭ pentru că fără scirea şi concursulŭ lorŭ au primitŭ în plicŭ prin poştă unŭ apelŭ anonimŭ revoluţionarŭ?

Dér sĕ lăsămŭ sĕ vorbéscă faptele:

Din Alba Iulia ni se scrie cu data 5 Septemvre:

»Judele dela Tribunalulŭ Szentmiklosi, acompaniatŭ de procurorulŭ Henter cu unŭ scriitorŭ şi cu asistentŭ poliţianŭ, mergŭ din casă în casă pe la protopopii şi preoţii românĭ şi pe la advocaţii românĭ, făcêndŭ perchisiţiunĭ domiciliare şi căutândŭ proclamaţia cu pricină. Cercetarea lorŭ până acum n'a avutŭ nicĭ unŭ resultatŭ, pe câtŭ sciu eu. Vomŭ vedé ce va mai fi!«

Din acelaşŭ oraşŭ primimŭ următórea încunosciinţare cu data 6 Septemvrie s. n.:

»Aḍĭ nópte fù ridicatŭ Avramŭ Stoica, parochŭ gr. cat. din Oarda de susŭ, prin gendarmii conduşĭ de o comisiune judecătoréscă din locuinţa sa şi aḍi, Duminecă, *fù adusŭ în Alba Iulia între doi gendarmĭ*, ca celŭ din urmă betyar şi jăfuitorŭ. Şi ce a fostŭ causa? Se căuta la dênsulŭ nenorocita proclamaţiă dela Ploescĭ şi la elŭ s'a aflatŭ unŭ esemplarŭ dintr'însa. Bietulŭ preotŭ este acum *arestatŭ* la tribunalulŭ de aicĭ. La nópte, se ḍice, se vorŭ face aicĭ în locŭ perchisiţiunĭ domiciliare la mai mulţĭ Românĭ.«

Din Deva ni se anunţă următórele cu data 5 Septemvrie:

„Judele investigătorŭ, însoţitŭ de procurorŭ şi de doi haiducĭ, a făcutŭ aḍĭ perchisiţiune domiciliară şi de persónă (?) în cancelaria advocatului Franciscŭ Hossu Longinŭ şi în localităţile casinei române, căutândŭ după proclamaţiunea »Irredentei române«, dér făr' de nicĭ unŭ resultatŭ. Parturiunt montes!"

Condamnarea advocatului Patiţa.

Amŭ aşteptatŭ sĕ vedemŭ sentinţa, prin care a fostŭ condamnatŭ advocatulŭ Patiţa la şése sĕptămânĭ arestŭ. Astăḍĭ primirămŭ sentinţa împreună cu motivarea ei în traducere românéscă. O publicămŭ aşa cum amŭ primit'o reservându-ne a reveni asupra acestei afacerĭ:

Nr. 2805 pen. 1885.

In numele Maiestăţii sale Regelui!

Judecătoria cercuală regéscă din Alba-Iulia în causa de abatere de pressă a adusŭ în contra advocatului Ru-

binŭ Patiţa din Alba-Iulia după pertractarea ţinută în 2 Septemvre 1885 următórea

Sentinţă

Rubinŭ Patiţa, născutŭ în Câmpenĭ, locuitorŭ în A.-Iulia, de religiune gr. or., în etate de 44 de anĭ, însuratŭ, tată a 4 pruncĭ, advocatŭ juratŭ, are avere, scie scrie şi ceti, pedepsitŭ nu a fostŭ, se dechiară de vinovatŭ d'a fi comisŭ abaterea (contravenţiunea) de pressă normată în § 24 a legei de pressă şi pentru acésta, conformŭ §-lui 32 si cu privire la §. 16 a legei, pentru abaterĭ se condamnă la arestŭ de 6 săptĕmânĭ avêndŭ a-şĭ procura din alŭ sĕu întreţinerea (viptulŭ) şi a suporta spesele de arestŭ şi ale procedurei. Corpus delicti, adecă cărţile secuestrate, se vorŭ nimici, éră sentinţa după ce va ajunge la valóre de dreptŭ se va împărtăşi camerei advocaţiale.

Dela judecătoria regéscă.

Alba-Iulia în 2 Septemvre 1885.

Vaina m. p. subjude.

Motive.

Făcêndu-se perchisiţiune domiciliară în urma arĕtărei de sub Nr. 2778|885, s'au aflatŭ în posesiunea advocatului Rubinŭ Patiţa trei esemplare din romanulŭ originalŭ «Horia,» care opŭ conformŭ traducerei în estrasŭ alăturată la arĕtarea este nu numai de cuprinsŭ vrăşmasŭ pătriei, dér preste acésta este acomodatŭ a aţiţa ura naţională.

Rubinŭ Patiţa a recunoscutŭ atâtŭ cu ocasiunea perchisiţiei domiciliare, câtŭ şi în decursulŭ pertractărei cumcă primindŭ 20 de esemplare din opulŭ menţionatŭ prin poştă a vêndutŭ 17 esemplare, şi cele trei esemplare rămase i-s'au secuestratŭ. Négă însĕ cumcă prin vinderea acelui opŭ elŭ ar fi comisŭ abatere, deórece după sciinţa luĭ acestŭ opŭ nu se ţine de opurile oprite. După cuprinsulŭ protocóleloră de ascultare a lui Nicolau Ungureanu scolar în Blaşiŭ a judeluı din Cut Nicolae Vasilca şi a juratului mare totŭ de acolo Vasile Bratu aceştia au căpĕtatŭ esemplarele, dela ei secuestrate, dela acusatulŭ, dér că celelalte exemplare unde se află, nu s'a pututŭ constata.

Acéstă faptă cuprinde în sine abaterea cuprinsă în § 24 alŭ procedurei de pressă susţinută încă în părţile ardelene, şi pentru acésta se află convisŭ în acestŭ abatere pe basa recunóscerei proprie. Circumstanţe uşurătóre suntŭ: familiă numerósă, viaţă nepĕtată şi recunóscerea, din contra agravantŭ e că a comisŭ mai de multe ori fapta din care causă pedeapsa a trebuitŭ a se mĕsura după § 32. a proc. de pressa cu aplicarea § 16 a legei de abateri conformŭ greutăţii vinei. Nimicirea esemplareloră secuestrate a opului se baséză pe § 32 a proc. de presă ér condamnarea la purtarea speseloră procedurei şi a arestului se motivéză cu § 107 alŭ ordinaţiunei de procedură de sub Nr. 2265|880.

D. u. s. *Vaina.*

Parastasŭ întru memoria împĕratului Iosifŭ II.

Ciobanca inferióră Augustŭ 1885.

Fiindŭ ḑiua de 10 (22) Augustŭ a. c. ḑi de lucru, la 11 (23) s'a serbatŭ aicĭ cu cultŭ divinŭ memorabila ḑi de 10 (22) Augustŭ 1775, înălţându-se rugăciunĭ ferbinţĭ cătră Tatălŭ cerescŭ pentru gloriosulŭ împĕratŭ Iosifŭ II; după ţinerea parastasului a urmatŭ o cuvêntare prin care s'a arĕtatŭ însemnătatea ḑilei.

Cumcă gloriosulŭ împĕratŭ în inimile poporului şi acum trăesce, m'am convinsŭ auḑindŭ pe unii dintre poporenĭ vorbindŭ, că părinţii lorŭ l'au vĕḑutŭ în persónă, căcĭ a venitŭ pe aicĭ pe acelŭ timpŭ incognito, numai în tovărăşia unuia; — fiindŭ ambii călărĭ lăsau drumulŭ şi treceau la lucrătorĭ pe câmpŭ, îi întreba cum i tractéză domnii? grea şlujbă au? nu îi mână tare la brasda domnéscă? Acum după trecerea de prin aceste părţĭ se rĕspândise faima, că primulŭ întrebătorŭ dintre aceştĭ doi domnĭ îmbrăcaţĭ în vestminte de surugiu a fostŭ împĕratulŭ Iosifŭ; în legătură cu acestea se mai vorbea pe acelŭ timpŭ că va eşi urbariulŭ, după a cărui eşire ar dorĭ Românulŭ sĕ totŭ trăéscă, mai încheia că a şi eşitŭ urbariulŭ, dar până a ajunsŭ în sate (după mărturisirea părinţilorŭ) multŭ a scăḑutŭ.

Ţinerea parastasului şi amintirea memorabilei patente din 10 (22) Augustŭ 1775 a redeşteptatŭ în inimile poporenilorŭ memoria gloriosului împĕratŭ, prin care multŭ s'a contribuitŭ la înfăţişarea şi mai sĕrbătorească a acestei ḑile, serbarea însĕ a culminatŭ în aceea, că pe lângă rugăciunile rostite pentru neuitatulŭ împĕratŭ, faptele-i măreţe tótă ḑiua au fostŭ obiectulŭ vorbirei.

Decĭ dacă în inimile poporului românŭ, a cărui desvoltare culturală era pe acelŭ timpŭ în faşă, memoria unui monarchŭ care s'a interesatŭ de sórtea lui s'a păstratŭ unŭ seculŭ întregŭ, cu câtŭ mai multŭ acum, când cu unŭ bunŭ pasŭ înaintatŭ fiind în cultură, va păstra memoria a acelorŭ monarchĭ, cari se vorŭ interesa de sórtea lui. G. x.

SCIRILE ḐILEI.

Consistoriulŭ metropolitanŭ din Sibiu şi-a terminatŭ lucrările. Preasfinţiile lorŭ Episcopulŭ Caransebeşului Iónŭ Popasu şi Episcopulŭ Aradului Iónŭ Meţianu au părăsitŭ Sibiulŭ.

—0—

„Budapester Tagblatt« spune, că şi ministrulŭ-predinte Tisza a primitŭ o proclamaţiă »irredentă,« ce s'a tradusŭ în limba maghiară în biuroulŭ de pressă. Ministrulŭ a datŭ ordinŭ telegraficŭ tuturorŭ fişpanilorŭ din Ardélŭ şi din Ungaria de sudŭ sĕ ia mĕsurĭ d'a împedeca orĭ-ce turburărĭ şi sĕ-'ĭ raporteze despre eventualele efecte ale proclamaţiei. O telegramă din Cluşiu către „Pester Lloyd« comunică, că asemenea proclamaţiă a primitŭ şi »Kultur-egylet»-ulŭ.

—0—

Fişpanii din comitatele Timişiu şi Caraşŭ-Severinŭ au trimisŭ ministrului de interne rapórte amărunţite despre afacerea proclamaţiei comitetului de iniţiativă alŭ „irredentei« române. După cum spune raportulŭ procurorului din Caransebeşŭ, o asemenea proclamaţiă s'a lipitŭ şi pe pórta tribunalului. Procurorulŭ a datŭ ordinŭ sĕ se urmăréscă făptuitorii şi tipografia în care s'a tipăritŭ.

—0—

Proclamaţia »irredentistă«, scrie „Ellenzek«, a produsŭ şi în sînulŭ junimei patriotice universitare din Cluşiu mare turburare, care se mai măresce şi prin acea împrejurare, că colegii lorŭ valahĭ nemulţămiţĭ se adună tocmai în localitatea bibliotecei universitare spre a politisa. Precum i se spune fóiei din Cluşiu, universitarii se vorŭ duce în massă la direcţiunea bibliotecei spre a cere, ca »Gazeta« şi „Tribuna« sĕ fiă date afară din bibliotecă. Mare actŭ »patrioticŭ!«

—0—

Ni se scrie din Năsăudŭ cu data de 5 Septemvre n. următórele despre o scenă oribilă, ce s'a întêmplatŭ în acelŭ ţinutŭ: »În o comună curatŭ jidovéscă de lângă Năsăudŭ în Êntradamŭ, locuia renumitulŭ jidanŭ *Iantel Kahan*, care a fostŭ mâna dréptă a partidei guvernamentale, flagelulŭ şi vampirulŭ fostului districtŭ Năsăudeanŭ, arendatorulŭ drepturilorŭ de cârcĭmăritŭ din a cărorŭ venitŭ se susţinŭ gimnasiulŭ şi scólele confesionale. Acestŭ bărbatŭ a închisŭ pentru totdéuna ochii fiindŭ astă nópte asasinatŭ. Omorulŭ s'a îndeplinitŭ după meḑulŭ nopţii în modulŭ următorŭ: Din prima dulcéţă a somnului treḑindu-se dómna lui la sgomotulŭ visitatorilorŭ, a strigatŭ pre bărbatŭ ḑicêndu-i că a intratŭ cineva în casă. Kahan a săritŭ din patŭ, însĕ îndată a fostŭ apucatŭ de cei necunoscuţĭ pretinḑêndŭ dela elŭ banĭ. Elŭ s'a rugatŭ să-i cruţe viéţa că le va da totŭ ce posede. Întrebatŭ fiindŭ că unde suntŭ cheile dela casa Wertheimiană, a rĕspunsŭ că suntŭ la dómna lui, care se află legată în patŭ şi acoperitŭ cu perinĭ. Când s'a îndreptatŭ unulŭ spre patulŭ jidóvcei, Iantel a făcutŭ o săritură în chilia laterală cu intenţiunea sĕ fugă şi sĕ strige ajutorŭ, însĕ o lovitură de secure în osulŭ frontalŭ, partea stângă, cam de 5 centimetri, alte două în osulŭ parietalŭ drept, o lovitură póte de cuţitŭ între ochĭ i-au curmatŭ firulŭ vieţii. Elŭ zace şi acum la 11 óre a. pr. întinsŭ pre padimentŭ cu ochii închişĭ, gura căscată şi încunjuratŭ de o baltă de sânge închiegatŭ. Omorîtorii au deslegatŭ piciórele dómnei, au silit'o ca cu mânile legate sĕ deschidă casa de păstrare şi au luatŭ cu ei suma de 10,100 fl. v. a., unele giuvaere şi unŭ orologiu. După ce visitatorii au părăsitŭ locuinţa, svêrcolindu-se biata muiere, i-a succesŭ sĕ se deslege şi sĕ alarmeze. Judele, pretorulŭ, primarulŭ, câţiva gendarmĭ şi finanţĭ, toţĭ din Năsăudŭ, au fostŭ în scurtŭ timpŭ la faţa locului. Omorîtorii vorbéu tóte 3 limbile patriei şi se vorbeşce că erau robuştĭ; ei au dispărutŭ suindu-se într'o calescă. Consternaţiunea e generală. Firulŭ telegraficŭ ziăresce mereu de multele depeşe carĭ s'au trămisŭ la baronulŭ Banffy şi în alte locurĭ înalte. Deşi s'a şi jăfuitŭ, e mai probabilŭ, că omorulŭ sĕ fiă unŭ actŭ de rĕsbunare séu unŭ omorŭ politicŭ. Vomŭ vedea urmările.«

—0—

Catedra pentru dreptulŭ ungarŭ dela universitatea din Viena s'a desfiinţatŭ, din causă că de ḑece anĭ nicĭ unŭ ascultătorŭ n'a fostŭ înscrisŭ.

—0—

„Voinţa Naţională« află, că tóte turburările dela Brusturósa suntŭ datorite numai evreilorŭ, carĭ după ce au provocatŭ nemulţumirile locuitorilorŭ şi 'i-au adusŭ la sapă de lemnŭ, totŭ ei au începutŭ a striga şi a reclama prin ḑiare şi pe la autorităţĭ că arŭ fi bătuţĭ, jăfuiţĭ etc.

—0—

»România« spune, că consiliulŭ miniştrilorŭ ar fi luatŭ hotărîrea a se convoca Camerile în sesiune extraordinară pe ḑiua de 1 Octomvrie.

—0—

„România liberă« spune, că în unele părţĭ ale Moldovei nu s'a făcutŭ porumbŭ, din causa lipsei de plóiă. Ómenii vĕḑêndŭ că porumbulŭ nu creşte şi începe a se usca, l'au cositŭ pentru a'lŭ avea măcarŭ ca hrană pentru vite.

—0—

Se anunţă, că trei districte din Serbia s'au rĕsculatŭ gonindŭ autorităţile şi respingêndŭ trupele. Guvernulŭ sĕrbescŭ a luatŭ mĕsurĭ sĕ trimétă oştire pentru a înăbuşi revolta.

—0—

»Przeglond« a primitŭ din Petersburg o telegramă, în care se ḑice că, după rapórtele oficiale, s'au isgonitŭ până acum din Prusia 987 industriaşĭ polonĭ, 216 emigranţĭ precum şi desertorĭ din armata austro-ungară şi ruséscă, şi 9300 jidovĭ.

—0—

„La France« aduce scirea, că din incidentulŭ sinuciderii prinţului rusŭ Gagarin, care şi-a perdutŭ tótă averea în joculŭ de cărţĭ din Monaco, guvernulŭ rusŭ a luatŭ iniţiativa pentru o acţiune diplomatică d'a se desfiinţa banca de jocŭ din Monaco.

SCHIŢĂ DELA ASOCIAŢIUNE.

Banchetulŭ, concertulŭ, balulŭ etc.

Primirea cu care au întêmpinatŭ atâtŭ publiculŭ gherlanŭ fără deosebire de naţionalitate câtŭ şi Românii locuitorĭ acolo şi în deosebĭ comitetulŭ de primire pe membrii »Asociaţiunei« nóstre în mijloculŭ lorŭ, a fostŭ dintre cele mai călduróse. Cu trenulŭ de Vinerĭ 28 Augustŭ au sositŭ în Gherla: vice-preşedintele Asociaţiunei Dlŭ Iacobŭ Bologa, decanulŭ publicisticei române ş secretarulŭ George Bariţŭ, cassarulŭ Brote, Dr. Barcianŭ, Parteniu Cosma din comitetŭ şi mulţĭ membrĭ şi iubitorĭ de cultura naţională. La gară au fostŭ bineventaţĭ din partea comitetului de primire, şi petrecuţĭ până în oraşŭ cu musica orăşenéscă.

Óre fii naţiunei nostre române împlinescu-şĭ toţĭ datorinţele lorŭ morale şi materiale întru promovarea scopului Asociaţiunei nóstre? Pentrucă naţiunea nóstră e mama tuturorŭ, literatura e averea comună a naţiunei, ér poporulŭ talpa, fundamentulŭ naţiunei. Inteliginţei române, în prima liniă, fiă bisericéscă fiă mirénă, începêndŭ dela treptele cele mai înalte până la cea din urmă, carea vine în atingere cu poporulŭ, îi incumbă datorinţa sacră de a sprijini şi a cultiva literatura naţională şi a provoca cultura poporului, pentrucă inteliginţa, crescută din sudórea naţiunei şi parte mare nutrită cu prescura românéscă, prin sprijinirea scopului Asociaţiunei, a acestui focularŭ alŭ naţiunei, nu face altŭ ceva decâtŭ prestéză tributulŭ capitalului primitŭ dela mama naţiune. Însĕ décă vomŭ privi preste inteliginţa naţiunei nóstre române, cu durere vomŭ afla bărbaţĭ inteligenţĭ cu posiţiune însemnată, precum între bisericanĭ aşa şi între mirenĭ, carĭ dela înfiinţarea Asociaţiunei nóstre încă nicĭ câtŭ unŭ grăunte de nisipŭ succursŭ spiritualŭ séu materialŭ n'au datŭ.

»Dar îi întrebŭ eu pe aceştia, nu li este şi lorŭ mamă naţiunea română? Nu i-au sbătutŭ şi dênşii pieptulŭ ei celŭ apăsatŭ de suferinţele şi greutăţile seculare? Nu i-a crescutŭ şi pe ei naţiunea? Séu nu le-a fostŭ ea mamă dulce, care i-a trecutŭ înnotândŭ cu dênşii strînşĭ la pieptulŭ ei printre valurile nĕcazurilorŭ?

»Aceştia sĕ scie că se vorŭ vĕrsa preste dênşii lacrimile mamei naţiunĭ!! — Unii s'au făcutŭ membrii ai Asociaţiunei, dar séu din nepăsare, séu din interese condemnavere au încetatŭ cu plătirea taxelorŭ, séu au repăşitŭ fapticŭ; aceştia merită dispreţulŭ soldatului, care calcă în picióre drapelulŭ căruia a juratŭ credinţă; dar pe aceştia îi vorŭ ajunge nu numai lacrimile, ci şi blăstemulŭ mamei lorŭ, de care s'au lăpĕdatŭ.

»Pre lângă zelulŭ şi întinderea succursului moralŭ şi materialŭ prestatŭ până acuma da cătră o parte a inteliginţii române, ajungerea scopului măreţŭ alŭ Asociaţiunei nu este în destulŭ asiguratŭ, pentru că pretensiunile juste ale naţiunei — între împrejurările timpului presinte — faţă cu Associaţiunea s'au înmulţitŭ: pentru-că s'au sporitŭ indigenţele şi postulatele timpului faţă cu naţiunea nóstră, carea pe cariera culturei voesce şi doresce a cuprinde locŭ între naţiunile Europei civilisate; prin urmare, décă fii naţiunei şi mai vĕrtosŭ inteliginţa naţiunei române, căreia i-a încredinţatŭ provedinţa conducerea destineloră naţiunei, voescŭ sĕ ocupe mama lorŭ — fica gloriosei Rome străbune — locŭ în concertulŭ popóreloră Europei civilisate sĕ-şĭ recunóscă de datorinţă sacră a desfăşura unŭ deosebitŭ zelŭ întru îmbrăţişarea causei sublime a Associaţiunei, sĕ-şĭ recunóscă de datorinţă fie-care Românŭ inteligentŭ a se face membrulŭ Associaţiunei, pentru că pe unŭ individŭ séu familiă română sacrificiulŭ anualŭ de 5 fl. şi încă şi în 4 rate primiţĭ şi daţĭ pe altarulŭ naţinnei, adecă sie-şĭ, nu-lŭ póte sĕrăci, ér capitalulŭ naţiunei celŭ materialŭ şi culturalŭ, se va mări şi naţiunea va înflori. Asociaţiunea nóstră îmbrăţişéză şi cultura poporului ţĕranŭ; este datorinţa inteliginţii dară a deştepta pre bunulŭ nostru podorŭ, pentru ca sĕ pricéoă şi elŭ idea şi scopulŭ Asociaţiunei şi sĕ-lŭ priméscă de alŭ sĕu aducêndu-lŭ în legătura aceleia prin înfiinţarea agenturilorŭ

comunale, mijlocindŭ astfelŭ ca lumina culturei naţionale sĕ se reverse şi în sinulŭ lui, pentrucă numai décă inteliginţa şi poporulŭ ţĕranŭ cu paşĭ egalĭ vorŭ progresa pe calea culturei, amĕsuratŭ indingenţelorŭ sale spirituale şi materiale şi corespundĕtorŭ cercului sĕu de activitate, şi numai unŭ neamŭ a căruia inteliginţă şi poporŭ este îndulcitŭ de cultură, este în stare de a corĕspunde cu scumpĕtate obligămintelorŭ sale sacre faţă cu religiunea străbună, cu naţiunea sa şi patria sa mamă, pentru a cărora înflorire trebue sĕ trăiască şi sĕ asude neîntreruptŭ.«

ADUNAREA DIN BĂSESCĬ.

Adunarea despărţământului XI alŭ »Associaţiunei transilvane,« ţinută la 11 Augustŭ n., s'a deschisŭ printr'unŭ discursŭ rostitŭ de d. *Alimpiu Barboloviciu*, vicarulŭ for. alŭ Silvaniei şi directorulŭ despărţământului XI.

D-sa ḑise, că naţiunea română trebue sĕ desvólte o activitate culturală îndecită, ca sĕ înlocuiască perderea ce a suferit'o în urma atâtorŭ nenorocirĭ. Constată cu bucuriă, că şi până acum „Asociaţiunea« a făcutŭ paşĭ giganticĭ spre scopulŭ ce şi l'a propusŭ: cultura poporului românŭ. Amintesce pe aceĭ bărbaţĭ marĭ, ca *Şagana* şi *Şuluţŭ*, carĭ au pusŭ piatra unghiulară a acestei instituţiunĭ culturale a neamului românescŭ, şi cărora le datorămŭ recunoscinţă, precum şi pe acei bărbaţĭ, cari aflându-se încă în viéţa lucrăză mereu la edificiulŭ culturei române.

„Asociaţiunea,« continuă d. Alimpiu Barbolovicu, corĕspunde deplinŭ misiunei sale. A produsŭ şi produce fructe literare, a încuragiaiŭ şi încuragiază industria şi meseriile, a îngrijitŭ sĕ dea o direcţiune raţională economiei, prin ajutórele create din fondulŭ ei, care e proprietatea naţiunei, a înlesnitŭ perfecţionarea tinerilorŭ pe tóte carierile vieţii sociale, a contribuitŭ la cultivarea poporului ajutândŭ scólele poporale, în timpulŭ mai recentŭ a făcutŭ sacrificii însemnate pentru rĕspândirea industriei şi meseriilorŭ în sînulŭ naţiunei române. Resultatulŭ lucrărilorŭ „Asociaţiunei« este şi de aci înainte condiţionatŭ de zelulŭ, înţelepciunea şi tactulŭ conducĕtorilorŭ pe de o parte, pe de alta de zelulŭ, ce întréga naţiune va desfăşura şi de mijlócele ce'i va pune Associaţiunei la disposiţiune, pentru ca sĕ înainteze edificarea templului, ce va adăposti limba şi naţionalitatea nóstră.

Comitetulŭ s'a îngrijitŭ de cuartire bune şi comode pentru toţĭ óspeţii, dintre carĭ o mulţime mare din tóte părţile au sositŭ încă Vinerĭ 28 Augustŭ. In acéstă séră comitetulŭ de primire din Gherla a aranjatŭ în cofetăria orăşenéscă o cină comună împreunată cu séră de cunoscinţă. O cunună frumósă de dómne, domnişóre, domnĭ şi tinerĭ academicĭ, au luatŭ parte la acéstă serbare, unde i se oferea fiă-căruia ce-i poftea inima, vedeai pe faţa fiecăruia bucuria ce o simţia vĕḑĕndu-se în o societate atâtŭ de frumósă şi alésă românéscă.

A 2-a ḑi după serviciulŭ divinŭ, cam pe la 10 óre, s'au începutŭ şedinţele despre a cărorŭ decursŭ s'a relatatŭ în liniialmintele principalĭ. La 2 óre p. m. s'a începutŭ banchetulŭ oficiosŭ, la care au luatŭ parte peste o sută persóne. Din motive necunoscute întregŭ publicului adunatŭ, toastele carĭ cu acéstă ocasiune esŭ la ordinea ḑilei, astădată au fostŭ interḑise. Au ridicatŭ numai d v.-preşedinte unŭ toastŭ pentru Maiestatea Sa. La dorinţa publicului s'a concesŭ ţinerea unui toastŭ comicŭ redactorului »Calicului,« d-lui adv. Popa, în care acesta a demonstratŭ, că cuvêntulŭ códă şi derivaţiunile lui, pe când în tóte limbile universului însemnéză regresŭ, pe atuncĭ în limba română însemnéză totdéuna progresŭ. După acestŭ toastŭ d. vice-preş. d. Iacobŭ Bologa îşĭ ridică pocalulŭ în onórea representantului comitatului baronŭ Dioszegi şi a celorŭ 2 senatorĭ representanţĭ ai comunei politice Gherla. La acestŭ toastŭ a rĕspunsŭ în limba maghiară unulŭ din cei 2 senatorĭ, ridicându-şĭ pocalulŭ pentru membrii Asociaţiunei, şi accentuândŭ, că cultuta şi litaratura este care împreună şi împacă naţiunile şi popórele. Au mai voitŭ a toasta şi d-lŭ Medanŭ, dér musica pe lângă tóte insistările doritorilorŭ de a asculta pre cunoscutulŭ veteranŭ neîncetândŭ de a cânta, toastulŭ d-sale mi-a fostŭ imposibilŭ a-lŭ auḑi. Ceea ce privesce serviciulŭ la acestŭ banchetŭ avutŭ a fostŭ preste aşteptare promptŭ şi tóte au fostŭ în abundanţă spre îndestulirea óspeţilorŭ.

Séra în 29 Augustŭ s'a ţinutŭ concertulŭ în sala hotelului „Coróna« Unŭ publicŭ fórte numerosŭ a luatŭ parte la acestŭ concertŭ, la care s'a esecutatŭ următórea programă:

1. »Cânteců de jertfă« de L. V. Beethoven, pentru basŭ, cântatŭ de d-lŭ Isaia Popa. D-lŭ Popa are o voce sonoră de basŭ fórte desvoltată, modulŭ predărei a fostŭ escelentŭ, ér prin simţĕmêntulŭ ce-lŭ esprimă şi prin dulcéţa vocei a electrisatŭ publiculŭ, care prin aplause frenetice a datŭ espresiune îndestulirei séle cerêndŭ a auḑi încă odată pe d-lŭ Popa. Ne putemŭ mândri cu unŭ asemenea cântăreţŭ.

2. „Alla Stella confidente,« fantasiă nocturnă de I. Leybach esecutată pre piano de d-şóra Maria C. Popŭ. Acestŭ punctŭ a fostŭ esecutatŭ cu destulă precisiune, ce documentéză că d şóra Maria C. Popŭ cu timpulŭ şi pre lângă dorulŭ, zelulŭ şi aplecarea ce arată de a se perfecţiona în arta musicală, va ajunge acéstă dorinţă.

3. a) »Inimióra răpită,« romanţa, poesiă de Răşcan, musică de A. Flechtenmacher, b) Il baccio de L. Arditi, cântate de d-şóra Ana C. Popŭ, acompaniată pe pianŭ de d. E. Gocs. D-şóra Ana posede o voce de frumosŭ sopran. Intonarea curată şi agilitatea vocei séle au fostŭ întêmpinate cu vii aplause ale publicului. De altcum d-şóra Ana e cunoscută publicului din succesele secerate pre scena teatrului din Deşiu.

4. „Eremitulŭ din Carpaţĭ,« poesiă de Andreiu Mureşianu declamată de d-lŭ Greorge Simu.« D-lŭ Simu a declamatŭ cu tactŭ şi cu unŭ simţĕmêntŭ adevĕratŭ românescŭ, representândŭ întru tóte pre acelŭ Eremitŭ.

5. »Ernani« de G. Verdi, esecutată pre violină de d-şóra Ana C. Popŭ. D-şóra Ana a fostŭ ascultată de publicŭ cu atenţiune.

6. »Copila română,« poesiă de Iosifŭ Vulcanŭ, declamată de Valeria Pavelea. Esecutarea acestui punctŭ din programă a fostŭ perfectŭ. Frumósa d-şóră Pavelea, în costumŭ naţionalŭ de Muntenia, cu tipu'i atrăgĕtorŭ şi cu figura-i graţiósă, a declamatŭ escelentŭ şi cu multŭ sentimentŭ poesia naţională memorată. Acéstă tĕneră fică a Romei a mulţămitŭ şi animatŭ peste aşteptare întregŭ publiculŭ, care a salutat'o cu aplausele frenetice şi cu strigătele de »sĕ trăéscă« urmate după fie-care strofă. Tĕneră mlădiţă, care acum primadată a debutatŭ înaintea unui publicŭ aşa numerosŭ şi alesŭ, promite încă multŭ în viitorŭ.

7. a) »Unde escĭ?...« romanţă, poesiă de Th. Şerbănescu, musică de George D. Cavadia. b) »Regina mea,« vals de Robert Planguette cuvinte române de Raşcan, cântate cu multŭ succesŭ de d-şóra A. C. Popŭ.

8. »Corneval de Bucarest,« de Francois Lorenz, esecutatŭ cu eleganţă pre pianŭ de d-şóra Maria C. Popŭ.

9. a) „Norŭ de vijeliă« de Humpel. b) »Ciobanulŭ« de Dima, cântate de d. *Isaia Popa*.

10. »Marşŭ triumfalŭ«, esecutatŭ pe violină şi pianŭ de d-şórele *Ana si Maria C. Popŭ*. Publiculŭ s'a depărtatŭ cu suvenirĭ plăcute dela acestŭ concertŭ. Onóre tuturorŭ debutanţilorŭ.

După concertŭ totŭ publiculŭ a luatŭ cina în cofetăria orăşenéscă. Cei bĕtrânĭ şi obosiţĭ de munca ḑilei s'au depărtatŭ mai îngrabă, ér junimea academică care arde de dorŭ de a conlucra pentru înaintarea marelorŭ scopurĭ culturale naţionale solidarŭ, întărindŭ mereu legăturile de frăţietate, s'a postatŭ în jurulŭ cunoscuţilorŭ luptătorĭ şi apĕrătorĭ ai limbei şi culturei române Dr. Vasiliu Lucaciu, Medanŭ, Vasile Podóbă, Gerasimŭ Domide, Pamfilie Grapini, ş. a. şi în cea mai mare armoniă şi însufleţiţĭ că potŭ saluta în mijloculŭ lorŭ bărbaţĭ aşa meritaţĭ şi Românĭ adevĕraţĭ, şi-a petrecutŭ la sunetulŭ cântecelorŭ românescĭ esecutate de musica dela Bistriţă până în ḑorĭ de ḑiuă. S'au rĕdicatŭ mai multe toaste, dintre carĭ amintescŭ primulŭ alŭ preot. Domide pentru Dr. Lucaciu, apoi a vorbitŭ Dr. Lucaciu pentru dulcea limbă şi iubita naţiune, carea în aceste timpurĭ e atâtŭ de periclitată şi ameninţată, punêndŭ la inima fiecăruia de a le apĕră şi a folosi tóte mijlócele legale precum şi tóte facultăţile pentru limba şi neamulŭ lorŭ, reducêndŭ totulŭ la motorulŭ, păstrătorulŭ şi isvorulŭ primŭ alŭ simţĕmintelorŭ, la femea română, în a cărei onóre şi-a golitŭ paharulŭ. A toastatŭ apoi preot. Podóbă din Cluşiu pentru cei doi distinşĭ luptătorĭ pe tĕrêmulŭ culturei române ai naţiunei, pentru Dr. Silaşi şi Dr. Lucaciu, aducêndu-i de modelŭ fiăcăruĭ Românŭ şi în specialŭ junimei. — Acéstă petrecere plăcută va fi neuitată pentru toţĭ carĭ au luatŭ parte la ea. (Va urma).

Asociaţiunea generală
a Studenţilorŭ Universitarĭ Românĭ.

Secţiunea Jaşĭ.

Subsemnatulŭ aducŭ la cunoscinţă Studenţilorŭ Universitarĭ Românĭ şi ai Scólelorŭ Superióre transcarpatine, că înscrierile pentru Congresulŭ din *Brăila* au începutŭ şi vorŭ continua până la 12 Septemvre st. n. Doritorii de a lua parte la acestŭ congresŭ şi voescŭ a se înscrie la acesta secţiune, suntŭ învitaţĭ a depune la Subsemnatulŭ taxa de înscriere de lei 6 banĭ 50 (séu 3 fl. v a) Banii se potŭ expedia în mandate postale.

Cei carĭ nu se vorŭ înscrie până la terminulŭ de mai susŭ, nu vorŭ puté beneficia de locuinţă şi liberŭ parcursŭ.

Unŭ anunţŭ ulteriorŭ va arăta programa congresului şi ḑiua de plecare.

Casierŭ: *Simeonŭ Crainicŭ.*

NB. Celelalte ḑiare suntŭ rugate a reproduce acestŭ anunţŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

CLUŞIU, 7 Septemvre. — Junimea maghiară universitară ţinŭ afară din oraşŭ unŭ meetingŭ. Aicĭ arse mai multe esemplare ale României „irredente“ şi deciseră de a se înscrie în massă între membrii Kulturegyletului; totodată cerură ca „Gazeta“ şi „Tribuna“ sĕ fiă isgonite din biblioteca universităţii şi esprimară necesitatea de a-şĭ însuşí limba română*) ca sĕ pótă luminá poporulŭ românŭ sedusŭ asupra intenţiunilorŭ reuniunei de cultură din Cluşiu.

BUDAPESTA, 7 Septemvre. — Două sute de membri ai reuniunei industrale din Sechshaus (Viena) au sositŭ erĭ diminéţa, ér aséră cincĭ sute de óspeţĭ polonĭ, spre a visitá esposiţiunea. Primirea Polonilorŭ luă forma unei ovaţiunĭ sgomotóse. Deputaţiunea ce i-a întêmpinatŭ s'a dusŭ înaintea Polonilorŭ până la Hatvan. Primirea la gara centrală din Budapesta a fostŭ fórte simpatică. Primarulŭ Rath a salutatŭ pe Polonĭ ca óspeţĭ ai capitalei ungare. Intre aclamaţiunile unei mulţimĭ imense Polonii merseră prin strada Andrassy în piaţa Gissella, unde conductulŭ sĕ împrăştiă, óspeţii fiindŭ conduşĭ la cuartirele lorŭ. Ordine esemplară. Astăḑĭ Polonii vorŭ visitá în corpore esposiţiunea.

MADRID, 7 Septemvre. — Palatulŭ ambasadei germane este păzitŭ de cinḑecĭ gendarmĭ. Cercurile militare şi politice precum şi întregŭ poporulŭ spaniolŭ cerŭ rĕsbunare: *sĕ se declare rĕsboiu Germaniei.* Trei fregate spaniole au primitŭ deja ordinulŭ de a *recucerĭ insula Yap şi de-a gonĭ pe Germanĭ de acolo.* Este mai multŭ ca verisimilŭ, că ambasadorulŭ spaniolŭ din Berlin va fi rechiămatŭ.

Generalulŭ Martinez Campos plécă aḑĭ la insulele Filipine.

PETERSBURG, 7 Septemvre. — Banca imperială a descoperitŭ lipsa a două-ḑecĭ de milióne ruble, ce s'au fostŭ pusŭ afară din cursŭ.

DIVERSE.

Colórea miróselorŭ. — Academia de sciinţe din Paris s'a ocupatŭ cu cestiunea de a se şci dacă mirosulŭ are coloare. Actualmenţe se află în Tirol unŭ idividŭ dotatŭ de natură cu o vedere extraordinară şi care afirmă că pentru elŭ tóte miroasele au o colore. S'au făcutŭ experiinţe. Unŭ medicŭ s'a închisŭ sub unŭ felŭ de clopotŭ de sticlă cu mai multe sticluţe de parfum capitosŭ. Omulŭ extraordinarŭ s'a pusŭ la distanţă astfelŭ ca sĕ poată vedea sticluţele, dér sĕ nu pótă simţi mirosulŭ, şi îndată ce medicolŭ destupa o sticluţă care nu se puté vedea în mână'i omulŭ extraordinarŭ numia parfumulŭ numai după vederea colórei ce se arăta. După aceste experienţe mirosulŭ moscului ar fi de unŭ albastru cenuşiu, mirosulŭ usturoiului ar fi de unŭ verde închisŭ etc.

* *
*

Trenulŭ imperialŭ rusŭ. — Corespondintele unui ḑiarŭ francesŭ a pututŭ sĕ visiteze trenulŭ imperialŭ, care a adusŭ pe Ţarulŭ şi pe Ţarina la Kremsier, şi dă descrierea următóre: Trenulŭ se compune din cincĭ-spre-ḑece vagóne fórte marĭ, din carĭ cincĭ suntŭ ocupate de familia imperială. Aceste vagóne suntŭ fórte comode, forte lucsóse şi fórte cochete. Spaţiurile dintre vagóne suntŭ acoperite cu pele, astfelŭ că tóte împreună formézá unŭ şirŭ neîntreruptŭ de camere şi de salóne. Intri prin vagonulŭ care servesce de sală de mâncare şi în care se află două mese de jocŭ de cărţĭ. Scaunele şi otelurile suntŭ de pele verde. Acĭ Franciscŭ Iosifŭ şi fiulŭ sĕu s'au întreţinutŭ cu familia imperială a Rusiei pe tótă distanţa dela Hullein la Kremsier. Din acéstă sală, trecĭ în cabinetulŭ de lucru alŭ Ţarului, fórte lucsosŭ mobilatŭ; pe birou stă deschisŭ itinerariulŭ ilustratŭ alŭ cĕlĕtoriei dela frantaria rusă la Kremsier. In urmă vine camera de culcare a Ţarului, renumită prin mulţimea aparatelorŭ de iluminatŭ. Acestŭ spaţiu de patru metri pătraţĭ este iluminatŭ de nouĕ lampe fórte marĭ. Alăturĭ se află cabinetulŭ servitorului Ţarului, totŭ atâtŭ de confortabilŭ ca şi camera augustului sĕu stăpânŭ. Apoi, camerile copiilorŭ, camerile marelui duce Vladimirŭ şi ale soţiei séle. In urmă, o mare cameră îmbrăcată în damască roşiă şi servindŭ de salonŭ comunŭ şi de sală de cetire. In fine, camera de culcare a Ţarinei, capitonată tótă cu satinŭ albastru. Patulŭ este aşeḑatŭ pe resorturĭ, şi alăturĭ se află unŭ frumosŭ cabinetŭ de baiă.

*) Atuncĭ nu'nţelegemŭ de ce isgonescŭ foile române din bibliotecă; din contră arŭ trebuĭ sĕ le aboneze în mai multe esemplare, ca sĕ'nveţe bine limba română.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 5 Septemvre st. n. 1885

Rentă de aurŭ 4%	99.10
Rentă de hârtiă 5%	91 30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.25
Bonurĭ rurale ungare	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale transilvane	101 50
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97 75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.60
Renta de hărtiă austriacă	82.90
Renta de arg. austr.	83.40
Renta de aurŭ austr.	109 35
Losurile din 1860	139.25
Acţiunile băncei austro-ungare	869.—
Act. băncei de creditŭ ung.	287.75
Act. băncei de creditŭ austr.	286.75
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.86
Napoleon-d'orĭ	9.90
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.25
Londra 10 Livres sterlinge	124.65

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 12 Augustŭ st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	88	89
Renta rom. amort. (5%)	93	93½
» convert. (6%)	88	89
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	100½	101½
» „ „ (5%)	85½	86½
» » urban (7%)	98¼	99¼
» » » (6%)	91	92
» » » (5%)	82¾	83½
Banca naţională a României		
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Naţională		
Aurŭ	10¾	11¼
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 7 Septemvre st. n. 1885

Bancnote românescĭ	Cump.	8.83	Vênd.	8.85
Argint românesc	»	8.75	»	8.80
Napoleon-d'orĭ	»	9.86	»	9.89
Lire turcescĭ	»	11.12	»	11.20
Imperialĭ	»	10.10	»	10.20
Galbenĭ	»	5.82	»	5.86
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	124.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Nr. 9813—1885. (3 3)

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului vacantŭ de sublocotenentŭ orăşenescŭ de poliţie, împreunatŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 700 fl. şi 100 fl. ca banĭ de cuartirŭ, se escrie prin acésta concursŭ.

Competenţii pentru acestŭ postŭ au ca sĕ-şĭ aşcérnă documentele asupra cunoscinţelorŭ scolare, asupra cunóscerei celorŭ 3 limbĭ ale patriei. ăsupra cunóscerei referinţelorŭ locale, şi totdeodată se documenteze, cumcă n'au trecutŭ etatea de 40 de anĭ şi că suntŭ corporalminte perfectŭ sănătoşĭ.

Se preferă acei competenţĭ, carĭ posedŭ educaţiune militară şi vorŭ documentá, cumcă au servitŭ la gendarmeriă reg. ung. séu ca oficerĭ séu subofiţerĭ la armata c. r. séu la armata pentru apĕrarea ţerei r. ung. —

Petiţiunile astfelŭ instruate au ca sĕ se aştérnă celŭ multŭ pâna în 16 Septemvre a. c. după prândŭ la 5 óre subscrisului magistratŭ.

Braşovŭ, în 29 Augustŭ 1885.

Magistratulŭ orăşănescŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a lei ferate orientale de stată reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5.00	7.45	—
Predealŭ (	—	9 45	12.50	—
Predealŭ (	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ (	—	10.44	2.27	—
Braşovŭ (	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra (	10 29	1.30	8.0	—
Sighişóra (	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9 05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.45	—
Copsa mică	12 12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10 23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu (	5.55	5.58	12.59	—
Cluşiu (	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8 22	—	2.05
Mezŏ-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.03
Oradia-mare (	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2 58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 09	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
Viena (	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.41	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.45	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.0	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.3	6.24	—
Cluşiu (	—	10.0	5.05	6.43	—
Cluşiu (	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
Cucerdea (	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
Braşovŭ (	—	5 3	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ (	—	6.32	—	—	3.23
Predealŭ (	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4 27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3 50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6 14	10 23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11 18
Aradŭ	8 10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 5
Szolnok (	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8 05	1.45	8.00
Szolnok	11 02	2.44	11.40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3 37	7.53	5.55
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4 38	—	6.42
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7 14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8 01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.25
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12 05	—	2.34

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10 06

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 07	12.27	3.00
Haţegŭ	7 53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10 11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4 04	6.59

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5 00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6 53
Aradulŭ nou	7 40	2.54	7.24
Aradŭ	7 50	3 10	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9 33	5 28
Baniţa	7.27	10.14	6.07
Crivadia	8.06	10 54	6 45
Pui	8.50	11 37	7.35
Haţegŭ	9.31	12.17	8 03
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10.53	1.35	9.15

Tipografia ALEXI. Braşovŭ.